

Berst, J., *Swami Reveals Internet Trends*, http://www.zdnet.com/anchordesk/story/story_1601.html

Blažič, J. B., *Elektronska zaščita elektronskega poslovanja*, CD – Infos 1997

Carr, J., *Five tips to consider before venturing down the road to e-commerce*,
<http://www.netscapeworld.com/nw-08-1997/nw-08-ecommercerules.html>

Clark, T., *E-commerce coming attractions*, http://www.news.com/Perspectives/tc/tc12_29_97.html

Clark, T., *Net earnings: E-commerce in 1997*, <http://www.news.com/News/Item/0,4,17610,00.html>

Ervin, B., Modhal M. A., Johnson J., *Sizing Intercompany Commerce*,
<http://www.forrester.com/cgi-bin/cgi.pl?displayOP&URL=/business/1997/reports/jul97btr.htm>

Fredric, P., *What to expect in 1998*,
<http://www.cnet.com/Content/Builder/Business/Paul/122497/index.html?st.cn.ndx.yrend>

Gartner Group, *Desktop Year 2000: Peeling the Onion*,
http://gartner12.gartnerweb.com/glet/static/samples/s_glpna109706.html

Gartner Group, <http://gartner12.gartnerweb.com/btj/static/btjexcerpt.html>, *Microsoft's Road Ahead – What it Means for Your Business*

Geaham, P., *Four Secrets of Successful Electronic Commerce*,
<http://hpc920.external.hp.com/Ebusiness/may/netprofits.html>

Kreitzberg, B. C., *The Secrets of Web Retailing Revealed*,
<http://www.techweb.com/se/directlink.cgi?INW19971103S0109>

Lee, E.R., *Electronic commerce in the 90s – how far have we come?*,
<http://www.sun.com/sunworldonline/swol-10-1997/swol-10-ecommerce.html>

Lee, E.R., *What's the state of xDSL?*,
<http://www.sun.com/sunworldonline/swol-12-1997/swol-12-xdsl.html>

Rosa, J., Jastrow D., *Will 1998 Be The Best Of Times?*,
<http://www.techweb.com/se/directlink.cgi?CRN19971222S0106>

Rosenblatt, B., *How has the Internet changed the rules on business and economics?*
<http://www.sun.com/sunworldonline/swol-11-1997/swol-11-bookshelf.html>

Shah, R., *More emerging network technologies: Digital subscriber line*
<http://www.sun.com/sunworldonline/swol-01-1998/swol-01-connectivity.html>

Sullivan, E., *One man's Windows (89) on the year ahead*
<http://www.zdnet.com/pcweek/opinion/1222/22isigh.html>

Tadger, R., *Web Commerce*, <http://pubsys.cmp.com/cw/webcommerce/676web.htm>

Weiss, J., *20 questions about e-commerce*
<http://www.cnet.com/Content/Builder/Business/Ecommerce20/index.html?bl.fd.bus2>

W3C, *HTML 4.0 Specification*, <http://www.w3.org/TR/REC-html40>

W3C, *Extensible Markup Language (XML)*, <http://www.w3.org/Press/XML-PR>

Gregor Filipič

Geodetska uprava Republike Slovenije, Ljubljana

Prispelo za objavo: 1998-01-19

Mejni ugotovitveni postopek

Mejni ugotovitveni postopek je bil uveden v naš pravni sistem po vzoru avstrijskega zemljemerskega zakona o deželni izmeri in mejnem katastru iz leta 1968 (Vermessungsgesetz) kot poseben geodetski upravni postopek z določbami 11. do 17. člena Zakona o zemljiškem katastru (Uradni list SRS, 1974, št. 16 in 1986, št. 42). V tem postopku se po izraženem sporazumu lastnikov parcel, ki mejijo druga na drugo, ugotovi meja med tema parcelama in v zemljiškem katastru evidentira kot dokončno ugotovljena meja. Ker z Zakonom o zemljiškem katastru niso bila urejena

vsa vprašanja v zvezi z vodenjem mejnega ugotovitvenega postopka in tudi s posledicami, ki jih ima v tem postopku ugotovljena meja, je bilo izdano še Navodilo za ugotavljanje in zamejničenje posestnih meja parcel (Uradni list SRS, 1976, št. 2 in 1987, št. 6). V 8. členu navedenega navodila je določeno, da meja, ugotovljenih v mejnem ugotovitvenem postopku, ni mogoče ponovno ugotavljati. Ta določba je z vidika pomena mejnega ugotovitvenega postopka tako pomembna, da bi morala biti po mojem mnenju zapisana v Zakonu o zemljiškem katastru in ne šele v Navodilu za ugotavljanje in zamejničenje posestnih meja parcel. Določba se seveda nanaša na prepoved ugotavljanja posestnih meja parcel samo v upravnem postopku, saj lahko stranka, ki z rezultatom mejnega ugotovitvenega postopka ni zadovoljna, sproži sodni postopek ugotavljanja in določitve meje parcele. Značaj posebnega upravnega postopka dajeta mejnemu ugotovitvenemu postopku naslednja razloga:

- lastnika parcel, ki mejita druga na drugo, v navzočnosti uradne osebe (delavca upravnega organa, ki ima pooblastilo za opravljanje dejanj v upravnem postopku) pripravita sporazum (soglasje) o poteku meje med prizadetima parcelama,
- po ugotovitvi soglasja o poteku meje v naravi in njenem zamejničenju sestavi uradna oseba ugotovitveni zapisnik, ki ga podpišejo vsi udeleženci postopka. Ugotovitveni zapisnik, ki ga zadnja podpiše uradna oseba, postane s podpisom uradne osebe javna listina, ki je podlaga za izvedbo sprememb v zemljiškem katastru.

Uradna oseba lahko podpiše zapisnik o ugotovitvi meje v mejnem ugotovitvenem postopku šele takrat, ko ugotovi, da ni odstopanja med posestno mejo, ugotovljeno v naravi in mejo, evidentirano v zemljiškokatastrskem načrtu oziroma mejo v parcelacijskem elaboratu; do odstopanja pride le zaradi premalo natančnega vrisa v zemljiškokatastrskem načrtu oziroma parcelacijskem elaboratu. Pojem parcelacijski elaborat, ki je uporabljen v določbi 3.a točke 12. člena Navodila za ugotavljanje in zamejničenje posestnih meja parcel, s katerim so mišljeni uradni podatki o preteklih geodetskih izmerah parcele in so shranjeni kot arhivski dokumenti zemljiškega katastra, je bil v praksi nadomeščen z izrazom zemljiškokatastrski operat in ga je zato treba tako tudi uporabljati. Uradna oseba s svojim podpisom:

- potrdi, da sta lastnika parcel, ki mejita druga na drugo, izrazila nedvoumno soglasje o poteku posestne meje v naravi,
- potrdi, da se v naravi ugotovljena posestna meja sklada z lastninsko mejo, evidentirano v zemljiškokatastrskem načrtu oziroma parcelacijskem elaboratu,
- potrdi, da je morebitno odstopanje med posestno mejo, ugotovljeno v naravi in v zemljiškokatastrskem načrtu oziroma parcelacijskem elaboratu vrisano lastninsko mejo, posledica nenatančnega vrisa meje v uradni evidenci.

Če ugotovi uradna oseba odstopanje med mejo, katere nesporen potek je ugotovljen v naravi, in mejo, vrisano v zemljiškem katastru oziroma parcelacijskem elaboratu, ki ni posledica nenatančnega vrisa meje v uradnih evidencah, mora svoje ugotovitve zapisati v zapisnik in ravnati po določilu 3.b točke 12. člena Navodila za ugotavljanje in zamejničenje posestnih meja parcel. To pomeni, da mora izvesti uradna oseba postopek parcelacije zemljišča tako, da postane del parcele, ki je razlika med nesporno ugotovljeno posestno mejo in mejo, evidentirano v uradnih evidencah,

samostojna parcela. Do izvedbe zemljiškooknjižnega prenosa na podlagi sklenitve pravnega posla ali na podlagi priposestovanja se vodi za to parcelo kot njen lastnik tisti, ki je lastnik parcele, iz katere je nastala nova parcela. Meja nespornega uživanja, ki je bila v tem primeru ugotovljena v naravi, pomeni z vidika lastninskopravnih razmerij posestno mejo, ki je lahko podlaga za pridobitev lastninske pravice iz naslova priposestovanja, če so seveda izpolnjeni vsi zakonsko določeni pogoji za priposestovanje. V tem primeru mejni ugotovitveni postopek ne bo zaključen s podpisom zapisnika o ugotovitvi meje v mejnem ugotovitvenem postopku, ampak se bo ta postopek nadaljeval kot postopek parcelacije, če lastnika parcel v postopku s tem soglašata, kar je treba zapisati v zapisnik. Če lastnika prizadetih parcel ne soglašata s postopkom parcelacije, se mejni ugotovitveni postopek konča z odločbo, s katero se zahteva za ugotovitev meje v mejnem ugotovitvenem postopku zavrne zaradi ugotovljenega odstopanja med posestno mejo, ugotovljeno v postopku, in mejo, ki je evidentirana v uradnih evidencah, ki ni posledica nenatančnega vrisa meje v uradnih evidencah. Kadar lastnika prizadetih parcel soglašata s postopkom parcelacije, se postopek konča z odločbo o parcelaciji, ki je po pravnomočnosti podlaga za evidentiranje sprememb v zemljiškem katastru.

V zvezi z ugotavljanjem meje je treba z lastninskopravnega vidika poudariti razliko med mejo, ki mejni lastnino (lastninska meja), in mejo, ki pomeni dejansko izvrševanje oblasti nad nepremičnino ali njenim delom (posestna meja), ne predpostavlja pa tudi njenega lastništva. Zakon o zemljiškem katastru v ločevanju teh dveh pojmov po mojem mnenju ne daje ustrezne rešitve. V 11. členu je določeno, da se v mejnem ugotovitvenem postopku ugotavlja meja med parcelama različnih lastnikov (kar jasno kaže na lastninsko mejo), v nadaljevanju pa uporablja zakon za to mejo izraz posestna meja, ki je uveden z oklepajem istega člena. V drugem odstavku 28. člena Zakona o temeljnih lastninskopravnih razmerjih (Uradni list SFRJ, 1980, št. 6, 1980 št. 20 in 1990, št. 36) je določena doba trajanja dobroverne posesti temelj za pridobitev lastninske pravice na nepremičnini ali njenem delu na podlagi priposestovanja, zato se posestno mejo ne sme enačiti z mejo, evidentirano kot lastninsko mejo v uradni evidenci zemljiškega katastra. Lastnika parcel, ki mejita druga na drugo, v večini primerov v mejnem ugotovitvenem postopku na terenu pokazeta posestno mejo, ki jo lahko iz različnih vzrokov tolmačita kot lastninsko mejo. Uradna oseba, ki vodi mejni ugotovitveni postopek, loči med lastninsko in posestno mejo in ne dovoli registriranja v naravi ugotovljene posestne meje v uradnih evidencah zemljiškega katastra v primerih, ko ugotovi, da odstopanje med ugotovljeno posestno mejo in mejo, evidentirano v uradnih evidencah, ni rezultat njenega nenatančnega vrisa v uradne evidence kot lastninske meje, ugotovljene v mejnem ugotovitvenem postopku.

Iz določb Zakona o zemljiškem katastru izhaja, da izkazuje zemljiški kataster meje parcele, ki so lastninske meje parcele, zato se lahko v njem evidentira kot dokončno ugotovljena meja v mejnem ugotovitvenem postopku le lastninska meja in ne meja, ki pomeni samo mirno posest nepremičnine (posestna meja). To pravilo izhaja iz določbe 1. in 5. člena Zakona o zemljiškem katastru, ki določa, da se v zemljiškem katastru evidentirajo med drugimi podatki tudi podatki o nosilcih stvarnopravnih pravic na zemljiščih. Kot nosilce lastninske pravice oziroma imetnike pravice uporabe v pogojih družbene lastnine se v zemljiškem katastru evidentira osebe (fizične ali

pravne), kot jih izkazuje zemljiškoknjžno stanje v zemljiški knjigi oziroma sklep sodišča. Ker pa lahko meji parcela na eno ali več parcel različnih lastnikov, bo od volje lastnika parcele, katere meje se bodo ugotavljale v mejnem ugotovitvenem postopku, odvisno, ali se bodo ugotavljale v tem postopku vse ali samo ena meja parcele. Volja lastnika parcele bo razvidna iz zahtevka za uvedbo postopka.

V zvezi z določbo 3. odstavka 14. člen Zakona o zemljiškem katastru, po kateri se mejni ugotovitveni postopek konča s podpisom zapisnika, ki je podlaga za izvedbo sprememb v zemljiškem katastru, velja omeniti, da bi bila verjetno boljša rešitev, da se po podpisu zapisnika o nesporni ugotovitvi poteka meja parcele v naravi izda odločba, saj je zapisnik, zoper katerega ni pravnega sredstva, preveč pomemben. Z odločbo bi bilo ugotovljeno, da je bilo med lastniki prizadetih parcel doseženo nesporno soglasje o poteku meja parcel v naravi, in da v tem postopku ugotovljene meje ne odstopajo od meja, evidentiranih v uradnih evidencah oziroma je ugotovljeno odstopanje posledica nenatančnega vrisa meja v uradnih evidencah. Ugotovljene spremembe o poteku meja bi se v uradnih evidencah evidentirale s pravnomočnostjo odločbe. Podpisan zapisnik o doseženem poteku meja v naravi bi imel značaj overjene zasebne listine in bi bil dokaz o nespornem poteku posestne meje v naravi. Temu stališču govori v prid tudi dejstvo, da se pri vodenju mejnega ugotovitvenega postopka ugotavljajo take napake postopka, zaradi katerih je treba dati strankam možnost pravnega sredstva v zvezi z izvedbo mejnega ugotovitvenega postopka.

Kadar bo uveden mejni ugotovitveni postopek za ugotovitev meja parcele do parcel različnih lastnikov in v tem postopku ne bo doseženega soglasja z lastniki vseh parcel, sta za zaključek postopka možni dve rešitvi:

- zahtevek za ugotovitev meja parcele je treba v celoti zavrniti,
- končati je treba postopek do parcele, o meji katere je bilo doseženo soglasje, zahtevek za ugotovitev ostalih meja pa zavrniti.

V praksi je glede teh dveh možnosti uveljavljeno stališče, da se mejni ugotovitveni postopek konča glede meje, o kateri je bilo doseženo nesporno soglasje o njenem poteku v naravi, zato se ta meja po podpisu zapisnika evidentira v uradnih evidencah kot dokončno ugotovljena meja v upravnem postopku. V zvezi s postopkom o mejah parcele, o poteku katerih ni bilo doseženega soglasja, se ravna tako, da se postopek njihovega ugotavljanja zaključi in o zaključku postopka ne izda nobene pisne odločitve. Upravni organ glede na vlogo stranke po mojem mnenju v takem primeru ne ravna pravilno.

Menim, da ni ovir za sprejem druge možnosti, po kateri se lahko konča mejni ugotovitveni postopek za mejo, o poteku katere je bilo doseženo soglasje. Ne glede na dejstvo, da se mejni ugotovitveni postopek konča s podpisom zapisnika, ki je podlaga za izvedbo ugotovljenih sprememb v zemljiškem katastru oziroma za registriranje meje, ugotovljene v mejnem ugotovitvenem postopku, bo zaradi zavrnitve zahtevka za ugotovitev ostalih meja parcele treba izdati odločbo, s katero bo v smislu določbe 1. odstavka 208. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list SFRJ, 1986, št. 47 p.b.) odločeno o celotnem predmetu postopka in o vseh zahtevkih. V izreku te odločbe bo treba ugotoviti, o kateri meji je bilo doseženo soglasje prizadetih lastnikov parcel in je bil zato končan mejni ugotovitveni postopek

ter zavrnitev zahtevka za ugotovitev meja s tistimi parcelami, z lastniki katerih ni bilo doseženega soglasja o poteku meja v naravi.

Mejni ugotovitveni postopek se lahko izvede:

- a) kot samostojni postopek v skladu z določbami od 14. do 17. člena Zakona o zemljiškem katastru,
- b) kot del postopka parcelacije parcele na podlagi 2. odstavka 27. člena istega zakona, s katerim se mora pred parceliranjem parcele ugotoviti njene meje.

O pravni naravi mejnega ugotovitvenega postopka kot samostojnega postopka ni nobenih vprašanj oziroma dvomov. Mejni ugotovitveni postopek se izvede na zahtevo lastnika parcele ob sodelovanju lastnikov vseh prizadetih parcel in konča s podpisom ugotovitvenega zapisnika, ki je po določbi 3. odstavka 14. člena Zakona o zemljiškem katastru, kot je bilo že navedeno, podlaga za evidentiranje ugotovljenih meja v zemljiškem katastru in zemljiški knjigi. Odločba se po končanem mejnem ugotovitvenem postopku izda lastniku parcele v primeru, ko so v tem postopku ugotovljene meje povzročile spremembo dosedanjega podatka o površini parcele.

Kadar pa med lastniki sosednjih parcel ni bilo doseženega soglasja o poteku meja v naravi, se mora strankam mejnega ugotovitvenega postopka izdati odločbo, s katero se zaradi nesoglasja lastnikov sosednjih parcel o poteku meje v naravi zahtevk za ugotovitev meja na podlagi 14. člena Zakona o zemljiškem katastru zavrne. Z odločbo se zavrne zahtevek za ureditev meje v mejnem ugotovitvenem postopku tudi v primeru, ko sosed pri samem postopku ne sodeluje in ne podpiše zapisnika, saj njegov molk pomeni nesoglasje. V zvezi z mejnim ugotovitvenim postopkom, vodenim kot postopkom ugotavljanja meja parcel, zajetih s parcelacijo, pa se v primeru, ko v tem postopku ni bilo doseženega soglasja o poteku meja v naravi med lastniki sosednjih parcel, pojavlja dvoje stališč:

- mejni ugotovitveni postopek je predhodno vprašanje postopka parcelacije parcele v smislu določb od 144. do 148. člena Zakona o splošnem upravnem postopku,
- mejni ugotovitveni postopek je faza postopka parcelacije parcele in njen sestavni del.

Po prvem stališču, za katerega menim, da ni pravilno in je rezultat nedoslednega upoštevanja oziroma tolmačenja določbe 15. člena Zakona o zemljiškem katastru, se v primeru nesoglasja v zvezi s potekom meja parcele v naravi med lastnikoma sosednjih parcel postopek parcelacije parcele prekine in naloži lastnikoma, ki ne soglašata s potekom meje v naravi, da v roku 30 dni sprožita postopek za sodno določitev meje. Kadar se lastnika sosednjih parcel ne strinjata s potekom meje v naravi, tega nesoglasja ni mogoče rešiti v upravnem postopku, ampak ga lahko reši le sodišče v postopku ureditve meje, določenem v Zakonu o nepravdnem postopku, od 131. do 139. člena (Uradni list SRS, 1986, št. 30), ali pa v pravdnem postopku, ko se odloča o pridobitvi lastninske pravice na podlagi priposestvanja ali zgraditve stavbe ali druge zgradbe na tujem zemljišču. O prekinitvi postopka se na podlagi določbe 147. člena Zakona o splošnem upravnem postopku izda sklep, v katerem se eni izmed strank določi rok za sprožitev sodne določitve meje in jo opozori na posledice, če v določenem roku ne bo sprožila sodnega postopka in o tem predložila dokazila. Če

stranka ne dostavi dokazila o tem, da je sprožila sodni postopek za določitev meje, pomeni, da je stranka svoj zahtevek umaknila, in izda sklep o ustavitvi postopka v smislu določbe 1. odstavka 131. člena Zakona o splošnem upravnem postopku. To stališče izhaja iz ponujenih obrazcev za izdelavo sklepov in odločb programskega orodja DEVO.

Po drugem stališču, ki izhaja iz doslednega tolmačenja določbe 15. člena Zakona o zemljiškem katastru, je ugotavljanje posestnih meja parcele, ki se ugotavljajo in zamejničijo v mejnem ugotovitvenem postopku, sestavni del postopka parcelacije, to je le njegova faza. Tudi v tem primeru se zaradi nesoglasja o poteku meje v naravi postopek prekine, uradna oseba, ki vodi postopek, pa opozori lastnika, ki ne soglašata s potekom meje v naravi, da v 30 dneh sprožita sodni postopek. Če lastnika sosednjih parcel, ki ne soglašata s potekom meje v naravi, ne sprožita sodnega postopka v postavljenem roku, se postopek parcelacije parcele nadaljuje, meja, o kateri ni soglasja, pa se ugotovi tako, da se prevzame iz podatkov obstoječega zemljiškega katastra.

V 25. členu avstrijskega zemljemerskega zakona o deželni izmeri in mejnem katastru se v primeru nesoglasja o poteku meje v naravi v mejnem ugotovitvenem postopku rešitve nastale situacije razlikujejo od rešitve, določene v 15. členu Zakona o zemljiškem katastru. Sodni postopek je po avstrijskem zakonu dolžan sprožiti tisti lastnik zemljišča, ki ne soglašata z mejo, ugotovljeno na terenu. Če lastnik po odredbi zemljemerskega urada ne sproži sodnega postopka, se po preteku šestih tednov, to je rok za sprožitev sodnega postopka, šteje, da se strinja s potekom meje, ugotovljene v mejnem ugotovitvenem roku. Iz določbe navedenega člena še izhaja, kar sicer ni izrecno določeno, da postane meja, o kateri v postopku ni bilo doseženega soglasja, dokončna po poteku navedenega roka za sprožitev sodnega postopka določitev meje.

Kljub že več kot dvajsetletni uporabi mejnega ugotovitvenega postopka se njegova pravila do zdaj niso spreminjala ali dopolnjevala z izkušnjami njegove uporabe v praksi, kar pa ne pomeni, da je bil ta postopek reguliran tako dobro, da ga ne bi bilo treba dopolnjevati. Ker so se v praksi pokazale nekatere njegove pomanjkljivosti, bi lahko te nepravilnosti odpravili, ne glede na to, da mejni ugotovitveni postopek v prihodnje ne bi bil več posebni upravni postopek, ampak bi bilo sporazumevanje in ugotavljanje meja parcel v naravi domena lastnikov parcel. Tudi če bo obveljalo to stališče, bo treba predvideti in normirati pravila registriranja lastninskih meja parcel v uradnih evidencah.

Literatura:

- Navodilo za ugotavljanje in zamejničenje posestnih meja parcel. Uradni list SRS, 28. jan. 1976, št. 2, str. 94 in Uradni list SRS, 20. feb. 1987, št. 6, str. 467*
- Pristovnik, S., Urejanje mej izven sodnega postopka. Pravna praksa, Ljubljana, 1987, letnik 6, št. 1, str. 6-7 in 10*
- Pristovnik, S., Mejni ugotovitveni postopek in parcelacija. Pravna praksa, Ljubljana, letnik 6, št. 2, str. 4-6*
- Zakon o nepravdnem postopku, Uradni list SRS, 28. jul. 1986, št. 30, str. 2115*
- Zakon o splošnem upravnem postopku, Uradni list SFRJ, 15. avg. 1986, št. 47, str. 1401 – prečiščeno besedilo*
- Zakon o temeljnih lastninskopravnih razmerjih, Uradni list SFRJ, 8. feb. 1980, št. 6, str. 189, Uradni list SFRJ, 25. apr. 1980, št. 20, str. 784 in Uradni list SFRJ, 29. jun. 1990, št. 36, str. 1197*

Zakon o zemljiškem katastru s komentarjem in napotki za prakso. Zbirka predpisov s področja geodetske službe št. 1, ČZ Uradni list SRS, Ljubljana, 1975
Zbirka obrazcev DEVO, MOP-Geodetska uprava Republike Slovenije, Ljubljana, 1996
Zemljemerski zakon o deželni izmeri in mejnem katastru iz leta 1968, neuraden prevod Željka Zlobca

Tomaz Kocuvan
Območna geodetska uprava Novo mesto, Novo mesto

Prispelo za objavo: 1998-01-07

Obraz kranjske dežele Henrika Freyerja iz leta 1846

Henrik Karel Freyer, Karte des Herzogthums Krain, M=1:113 500, 4 x 4 listi, zal. A. Mueller. litogr. Graf, 4-barv. litogr., Dunaj 1834 -1836

1

Slika 1: Naravoslovec, farmacevt, preparator in geograf Henrik Karel Freyer (7. julij 1802 – 21. avgust 1866)

Sto let za Florijančičevo karto Kranjske, Ducatus Carnioliae Tabula Chorographica iz leta 1744 smo Slovenci dobili nov, kartografsko in vsebinsko popolnejši zemljevid dežele Kranjske. Leta 1843 je dunajski založnik geografskih in topografskih kart A. Mueller v tedanjem kranjskem časopisju objavil naznanilo, da namerava natisniti geografsko karto Kranjske, ki jo je za tisk pripravil kustos deželnega muzeja Rudolfinuma v Ljubljani, Henrik Karel Freyer. Besedilo naznanila je bilo nemško, v njem pa je Mueller opozarjal, da bodo krajevna imena na zemljevidu natisnjena v slovenskem in nemškem jeziku. Poleg tega je Mueller navedel tudi okvirno topografsko vsebino zemljevida. Razglas o natisu Freyerjevega zemljevida Kranjske je leto kasneje, 1844, objavil tudi ljubljanski založnik F. Kleinmayr v slovenskem jeziku. Obe naznanili sta najavili natis prvih štirih listov Obraza kranjske dežele – kot je zemljevid najprej naslovil avtor Freyer – ter vzpodbujali k prednaročilu zemljevida, saj je

založnik Mueller potreboval vsaj 200 naročil, oziroma odkup, sicer se ne bi podajal v tveganje natisa take lokalne karte. Zemljevid z uradnim naslovom Karte des Herzogthums Krain je v obdobju 1834-1836 izšel v ovitkih s po štirimi listi zemljevida v merilu 1:113 500 v najmodernejši kartografski podobi z dosledno slovenskimi oro-, hidro- in toponimi v tedanji inskripciji. Topografsko je Freyer upošteval le ozemeljsko območje uradne Kranjske, zemljevidu je dodal shemo listov ter shemo cerkvenoupravne razdelitve Kranjske na dekanate.